

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Качуровського Віталія Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 15 Закону України „Про звернення громадян“

К и ї в
12 березня 2025 року
№ 26-3(II)/2025

Справа № 3-19/2025(36/25)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Різник Сергій Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Качуровського Віталія Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 15 Закону України „Про звернення громадян“ від 2 жовтня 1996 року № 393/96–ВР (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 47, ст. 256) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Первомайського О.О. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Качуровський В.А. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 40 Конституції України (конституційність) окремий припис частини першої статті 15 Закону України

„Про звернення громадян“ від 2 жовтня 1996 року № 393/96–ВР зі змінами (далі – Закон).

Згідно з частиною першою статті 15 Закону „органи державної влади, місцевого самоврядування та їх посадові особи, керівники та посадові особи підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, до повноважень яких належить розгляд заяв (клопотань), зобов'язані об'єктивно і вчасно розглядати їх, перевіряти викладені в них факти, приймати рішення відповідно до чинного законодавства і забезпечувати їх виконання, повідомляти громадян про наслідки розгляду заяв (клопотань)“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Качуровський В.А. 31 березня 2024 року надіслав Президенту України звернення, у якому просив «звернутись до Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо офіційного тлумачення положень Конституції України, статей 103, 108 Конституції України (щодо моменту закінчення повноважень Президента України у разі непроведення чергових виборів Президента України через введений в країні воєнний стан“, згідно із Законом України „Про правовий режим воєнного стану“)».

Департамент з питань звернень громадян Офісу Президента України листом від 11 квітня 2024 № 22/016458-15 за підписом завідувача відділу О. Семікова повідомив Качуровського В.А., що його звернення передано до відділу інформаційно-аналітичної роботи Департаменту з питань звернень громадян для врахування та використання в роботі.

Вважаючи, що він не отримав відповіді по суті свого звернення, Качуровський В.А. звернувся до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду першої інстанції з позовною заявою з вимогою визнати протиправною бездіяльність Президента України щодо звернення Качуровського В.А. від 31 березня 2024 року та зобов'язати Президента України

розглянути звернення по суті та надати письмову відповідь за наслідками розгляду.

Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду рішенням від 21 червня 2024 року відмовив повністю у задоволенні позову і, застосовавши приписи статей 3, 14, 15 Закону, виснував, що звернення Качуровського В.А. від 31 березня 2024 року слід вважати пропозицією, за результатом розгляду пропозицій законодавство не вимагає ухвалення рішень, достатньо лише надання відповіді про результати розгляду. Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду зазначив, що у спорі, який виник у цій справі, Президент України через створені ним допоміжні органи розглянув звернення Качуровського В.А. від 31 березня 2024 року і повідомив його про результати розгляду, та дійшов висновку, що звернення розглянуто належним чином і прояву протиправної бездіяльності Президента України немає.

Велика Палата Верховного Суду постановою від 26 вересня 2024 року апеляційну скаргу Качуровського В.А. залишила без задоволення, а оскаржуване рішення – без зміни, зазначивши, що розмежування в Законі звернень за змістом та цілями, на досягнення яких вони спрямовані [пропозиції (зауваження), заяви (клопотання), скарги], має не тільки і не стільки формальне значення, а й обумовлено різним підходом законодавця до правового регулювання порядку їх розгляду і прийняття щодо них рішення уповноваженим (зобов'язаним) органом (посадовою особою). Застосовуючи приписи статей 14, 15 Закону, Велика Палата Верховного Суду зазначила, що вважає обґрунтованим висновок суду першої інстанції, що звернення Качуровського В.А. від 31 березня 2024 року за змістом та спрямованістю є пропозицією, за результатом розгляду якої Закон не встановлює обов'язкового ухвалення суб'єктом владних повноважень відповідного рішення, а визнає достатнім надання відповіді про результати її розгляду.

2.1. Качуровський В.А. вважає, що відповідно до окремого припису частини першої статті 15 Закону органи державної влади мають лише

повідомляти громадян про наслідки розгляду заяв (клопотань), що суперечить статті 40 Конституції України, приписи якої зобов'язують розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь, а отже, порушують право Качуровського В.А. на отримання обґрунтованої відповіді.

На підтвердження своїх доводів суб'єкт права на конституційну скаргу посилається на окремі приписи Конституції України, Закону, а також на судові рішення у його справі.

2.2. Качуровський В.А. висловив клопотання про поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги на підставі того, що засвідчену копію постанови Великої Палати Верховного Суду від 26 вересня 2024 року йому надіслали 7 січня 2025 року.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. Відповідно до статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі приписи), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд потрібним із мотивів суспільного інтересу (частина друга); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити в конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя).

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України з огляду на доводи, наведені суб'єктом права на конституційну скаргу, вважає за можливе поновити строк подання конституційної скарги.

3.2. За статтею 151¹ Основного Закону України Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо її зміст і вимоги є очевидно необґрунтованими (частина четверта статті 77); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.3. Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що „в наслідок застосування Закону № 393/96–ВР порушено гарантоване Конституцією України право заявника щодо отримання обґрунтованої відповіді на заяву“.

Качуровський В.А. твердить, що Офіс Президента України „не повідомив заявника про те, що звернення не буде підготовлено і Президент України не буде звертатися до Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо питання про яке просить заявник та не повідомив мотиви (не навів обґрунтування) такої відмови“.

3.4. Оцінюючи доводи суб'єкта права на конституційну скаргу, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з того, що конституційна скарга – це клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів). Здійснюючи конституційний контроль за конституційною скаргою, Конституційний Суд України не уповноважений оцінювати дії або бездіяльність органів державної влади та перевіряти застосування ними приписів права.

Качуровський В.А. висловлює незгоду зі змістом отриманої ним відповіді, вважає хибною бездіяльність органу державної влади та помилковим застосування окремого припису частини першої статті 15 Закону, але не наводить тверджень щодо його неконституційності.

З наведеного вбачається, що суб'єкт права на конституційну скаргу не обґрунтував неконституційності окремого припису частини першої статті 15 Закону в розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, конституційна скарга Качуровського В.А. не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55, частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Качуровського Віталія Анатолійовича щодо

відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 15 Закону України „Про звернення громадян“ від 2 жовтня 1996 року № 393/96–ВР зі змінами згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**